

skulle betale gebyr for et navnebevis til deres nyfødte barn, hvis barnet skulle have et navn, der ikke kunne tillades ved anmeldelse til ministerialbogen, men krævede navnebevis. Det var især børn, der skulle have et efternavn bestående af fars og mors efternavn sat sammen med bindestreg, eller opsplitning af dobbelte efternavne, der gav anledning til kritik. Mange havde ældre børn, som havde fået det ønskede efternavn uden betaling af gebyr. For søskende født efter 1990 skulle der nu betales 3.000 kr. for det samme navn.

Ved lov nr. 361 af 20. maj 1999 blev det bestemt, at der ikke skal ske betaling for udfærdigelse af navnebevis i medfør af § 15, stk. 2. Navnbeviser efter denne regel omfatter de navneforandringer, der ikke kan ske ved anmeldelse til ministerialbogen eller vielsesmyndigheden, fordi ansøgeren ikke er tilført den danske ministerialbog eller viet af en dansk vielsesmyndighed. Denne ændring skete ligeledes på baggrund af talrige klager fra personer, der fandt det urimeligt at skulle betale 3.000 kr. for et navnebevis til en navneforandring, som for de fleste var gratis. Efter ændringen er personer, der har domicil i Danmark, men er født i udlandet eller har indgået ægteskab i udlandet, gebyrmæssigt ligestillet med personer, der er født i Danmark eller giftet sig i Danmark.

I 1999 – 2003 udfærdigede statsamterne henholdsvis 2.377, 3.192, 2.803, 3.236 og 3.178 navnebeviser. Til sammenligning kan det oplyses, at der i forbindelse med udarbejdelsen af rapporten *Den Ny Kirkebog – Design af en IT-baseret løsning* (Kirkeministeriet, 1998) blev lavet en beregning af bl.a. antallet af dåb, navngivning og navneændringer i ministerialbøgerne i 1996: dåb: 57.171, navngivning: 13.851 og navneændringer: 28.518 (i alt 99.540). Det bemærkes, at en del tilfælde af dåb sker uden samtidig navngivning. Det gælder således "voksendåb" og dåb umiddelbart inden en konfirmation.

Efter at reglen om fritagelse for betaling af gebyr for navnebeviser i henhold til navnelovens § 15, stk. 2, blev gennemført, er det Familiestyrelsens (tidligere Civilretsdirektoratet) indtryk, at ansøgere ikke forsøger at omgå gebyrreglerne i samme omfang som tidligere. Ministerialbogsførerne er derimod fra tid til anden ude for, at der for at spare et gebyr "skydes et mellemled ind" ved en efternavnsændring. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en person, der ønsker sin mormors efternavn som sit efternavn, lader sin mor anmelde, at hun antager navnet først, hvorefter ansøgeren gratis kan anmelde navnet. Moderen kan herefter ved anmeldelse gebyrfrit genantage sit oprindelige efternavn.

5.5.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Vurderingen af, om der bør kræves et gebyr for behandlingen af sager om navngivning og navneændring, er efter Navnelovsudvalgets opfattelse navnlig et politisk-økonomisk spørgsmål om, i hvilket omfang borgerne bør betale for offentlige serviceydelser og i den forbindelse hensynet til de offentlige indtægter. Udvalget har derfor ikke fundet at burde komme med en egentlig anbefaling på dette punkt.

Udvalget har begrænset sig til at pege på de forhold af navneretlig/navnefaglig karakter, som taler henholdsvis for og imod en sådan ordning.

For en gebyrordning er det under udvalgets drøftelser navnlig hensynet til at sikre en vis navnestabilitet i samfundet, der er blevet fremhævet.

I forhold til såvel offentlige myndigheder som private, herunder private kreditorer m.v., kan det være et besværliggørende element, hvis enkelte borgere uafbrudt ændrer navn. Både offentlige myndigheder og private kreditorer har ganske vist adgang til via CPR at få oplyst navnet på en bestemt person, der kan identificeres i kraft af f.eks. et tidligere navn, men dette ændrer dog ikke ved, at kontakten til den pågældende herved forsinkes og besværliggøres.

Udvalget har endvidere peget på, at det kan anføres, at de hensyn til at sikre borgerne frihed til selv at bestemme deres eget navn, der er nævnt under pkt. 5.1, ikke med samme styrke gør sig gældende i forhold til personer, der i et væk ændrer navn.

En gebyrordning er efter udvalgets opfattelse egnet til at regulere antallet af ansøgninger om navneændring og dermed til at sikre en vis stabilitet på navneområdet.

Udvalget har anført, at det imod en gebyrordning navnlig er blevet anført, at den omstændighed, at der ikke hidtil har været gebyr ved ændringer af alle navne, ikke ses at have medført sådanne problemer med hensyn til navnestabilitet, at der er behov for som noget nyt at indføre gebyr på alle navneændringer.

Det er i den forbindelse blevet fremhævet, at en ordning, hvorefter der skal betales gebyr i alle navnesager, ville indebære en markant udvidelse af de sager, hvor der ville skulle betales gebyr i forbindelse med en navngivning eller navneændring, da sager, der behandles af ministerialbogsføreren (personregisterføreren), efter de gældende regler er gebyrfri. Hertil kommer, at de fleste navnesager, som foreslået af udvalget, skal behandles af ministerialbogsføreren (personregisterføreren).

Omlægningen af ministerialbogen fra håndførte protokoller til digital registrering i DNK har desuden